

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021/2022 – 2023/ 2024 (skrajne daty)

Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	JĘZYK WYPOWIEDZI DZIENNIKARSKIEJ
Kod przedmiotu*	IIB5
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, semestr drugi
Rodzaj przedmiotu	przedmiot specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. prof. UR Urszula Gajewska (członkini Zespołu Programowego kierunku studiów DiKS)
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Urszula Gajewska, prof. UR (autorka programu), pracownicy Zakładu Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2		30							3

1.2. Sposób realizacji zajęć:

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia w formie zdalnej (jeśli wymagają tego aktualnie obowiązujące przepisy).

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku):

ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza ogólna z gramatyki opisowej, kultury języka i leksykologii.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zdobycie wiedzy na temat stylu i językowego ukształtowania wypowiedzi medialnej
C2	Poznanie językowej specyfiki podstawowych gatunków dziennikarskich
C3	Wykształcenie umiejętności językowej i genologicznej analizy wypowiedzi medialnej

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka zna środki językowo-stylistyczne charakterystyczne dla współczesnej wypowiedzi medialnej	K_Wo1, K_Wo3, K_Wo7, K_Wo8
EK_02	Student/ka ma wiedzę na temat językowego ukształtowania podstawowych gatunków dziennikarskich	K_Wo1, K_Wo3, K_Wo7, K_Wo8
EK_03	Student/ka potrafi dokonać językowo-stylistycznej i genologicznej analizy wypowiedzi medialnej	K_Wo1, K_Wo3, K_Wo7, K_Wo8,
EK_04	Student/ka troszczy się o rozwój swoich kompetencji językowo-stylistycznych, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się.	K_U09
EK_05	Student/ka wykorzystuje swoją wiedzę i umiejętności w działaniach komunikacyjnych i społecznych.	K_K03

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych *

Treści merytoryczne
1.Specyfika współczesnego dyskursu medialnego (prasowego).
2.Język współczesnych tekstów prasowych – ogólna charakterystyka.
3.Potoczność i wulgaryzacja w prasie. Metafory potoczne.
4.Frazeologia we współczesnej prasie. Rola innowacji frazeologicznych.
6.Stylistyczne środki językowe w prasie.
7. Wartościowanie i jego wykładniki w wypowiedzi medialnej.
8.Segmenty wypowiedzi prasowej.
9.Tytuł wypowiedzi prasowej: sposoby formułowania i podstawowe funkcje. Gry perswazyjne w nagłówku prasowym.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

10. Analiza językowo-stylistyczna i genologiczna tekstów informacyjnych z wybranych czasopism.
11. Analiza językowo-stylistyczna i genologiczna wypowiedzi publicystycznych.
12. Prezentacja i analiza językowo-stylistyczna wypowiedzi przygotowanych przez studentów.

*oznacza związek treści programowych z badaniami prowadzonymi w IPIID.

3.4 Metody dydaktyczne

Analiza tekstów medialnych z dyskusją, praca w grupach, rozwiązywanie ćwiczeń, prezentacja multimedialna.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01, EK_02, EK_03, EK_04, EK_05	<p>Ocena formująca: ocena przygotowania do zajęć i udziału w dyskusji, ocena praktycznych umiejętności studenta: pracy w grupie, analizy tekstów, wykonywania bieżących zadań i ćwiczeń.</p> <p>Ocena podsumowująca: na podstawie aktywnego udziału w zajęciach, ocen częściowych z wykonanych zadań i pracy pisemnej na temat języka wybranej wypowiedzi medialnej.</p>	ĆWICZENIA

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ocena zaliczeniowa to ocena łączna z pracy pisemnej (60%), aktywnego udziału w zajęciach i ocen częściowych z wykonywanych zadań (40%).
---

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	Ćwiczenia – 30 g.
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	Udział w konsultacjach – 5 g.
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	Przygotowanie do zajęć – 30 g. Przygotowanie prac pisemnych – 15 g.
SUMA GODZIN	80 g.
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

- Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Nie przewiduje się

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Ćwiczenia ze stylistyki, red. D. Zdunkiewicz-Jedynak, Warszawa 2016.
 M. Kita, *Dyskurs prasowy*, [w:] *Style współczesnej polszczyzny. Przewodnik po stylistyce polskiej*, red. E. Malinowska, J. Nocoń, U. Żydek-Bednarczuk, Kraków 2013.
 M. Wojtak, *Analiza gatunków prasowych*, Lublin 2010.
 M. Wojtak, *Gatunki prasowe*, Lublin 2004.
 D. Zdunkiewicz-Jedynak, *Wykłady ze stylistyki*, Warszawa 2013.
 U. Żydek-Bednarczuk, *Dyskurs medialny*, [w:] *Style współczesnej polszczyzny. Przewodnik po stylistyce polskiej*, red. E. Malinowska, J. Nocoń, U. Żydek-Bednarczuk, Kraków 2013.

Literatura uzupełniająca:

S. Adams, W. Hics, *Wywiad dziennikarski*, Kraków 2007.
 S. Allan, *Kultura newsów*, Warszawa 2007.
 M. Choromańska, *Żywe metafory w języku dzisiejszej prasy*, „Poradnik Językowy” 2000, z.2 i 3.
 Gajewska U., *Manipulacja i perswazja w prasie*, [w:] *Mechanizmy perswazji i manipulacji*, red. G. Habrajska, A. Obrębska, Łódź 2007, s. 337-346.
 Gajewska U., *Dyskredytacja jako narzędzie walki z przeciwnikiem politycznym (na podstawie „Naszego Dziennika”)*, [w:] *Literatura i język wczoraj i dziś*, red. E. Błachowicz, J. Lizak, Rzeszów 2007, s.75-82.
 Gajewska U., *Media o mediach – obraz „Gazety Wyborczej” w „Naszym Dzienniku”*, [w:] *Język. Media. Biznes*, Prace Komisji Językoznawczej Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego, red. A. Rypel, D. Jastrzębska – Golonka, G. Sawicka, Bydgoszcz 2009, s.273-282.
 W. Kajtoch, *W świecie tabloidowych nagłówków. Ich retoryka oraz tworzony przez nie obraz rzeczywistości*, [w:] *Tabloidy. Język, wartości, obraz świata. Oblicza komunikacji 4/2011*, red. I. Kamińska – Szmaj, T. Piekot, M. Poprawa, Wrocław 2011.
 Lewandowski P., *Creative writing informacyjnych tekstów dziennikarskich*, Warszawa 2014.
 Lewandowski P., *Creative writing publicystycznych tekstów dziennikarskich*, Warszawa 2015.
 J. Maciuszek, *Metafora jako forma komunikacji perswazyjnej*, Kraków 2004.
 W. Lubaś, *Medialna potoczność w roli perswazyjnej*, [w:] *Polskie gadanie. Podstawowe cechy i funkcje potocznej odmiany polszczyzny*, Opole 2003.
 J. Mazur, M. Rzeszutko, *Słownictwo „Nie” jako przykład agresji i wulgaryzacji języka we współczesnej polszczyźnie*, [w:] *Słownictwo współczesnej polszczyzny w okresie przemian*, Lublin 2000.
 K. Ożóg, *Polszczyzna przelomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia*, Rzeszów 2011.
 M. Wąsik, *Związki frazeologiczne w polskich tabloidach*, [w:] *Tabloidy. Język, wartości, obraz świata. Oblicza komunikacji 4/2011*, red. I. Kamińska – Szmaj, T. Piekot, M. Poprawa Wrocław 2011.

M. Wojtak, *Głosy z terażniejszości. O języku współczesnej prasy*, Lublin 2010.

M. Wojtak, *Potoczność w wypowiedziach prasowych a konwencje gatunkowe*, [w:] *Potoczność a zachowania językowe Polaków*, red. B. Boniecka, S. Grabias, Lublin 2007.

M. Wojtak, *Rozłożone gazety. Studia z zakresu prasowego dyskursu, języka i stylu*, Lublin 2015.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej